

Budaörs Város Önkormányzat Jegyzője

ELŐTERJESZTÉSE

a Képviselő-testület 2010. októberi alakuló ülésére

Tárgy: Budaörs Város Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 39/2003. (XI. 10.) ÖKT rendelet felülvizsgálata

Az előterjesztés tárgyalása a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (továbbiakban: Ötv.) 12. § (3) bekezdése és Budaörs Város Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 39/2003. (XI. 10.) ÖKT sz. rendelete (továbbiakban: SZMSZ) 16. § (1) bekezdése alapján nyilvános ülésen történik.

Tisztelt Képviselő-testület!

Az Alkotmány 44/A. § (1) bekezdésének e) pontja alapján a helyi képviselő-testület „*törvény keretei között önállóan alakítja ki a szervezetét és működési rendjét*”. Az alaptörvény e klauzulájából „*táplálkozik*” a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.) 1. § (6) bekezdésének hasonló megfogalmazású a) pontja is, mely szerint „*a helyi önkormányzat a törvény keretei között önállóan alakíthatja szervezetét és működési rendjét*.” Vagyis a szervezet és működés rendjének helyi szabályozása egyike a képviselő-testület számára biztosított azon „*hatáskör-csoportoknak*”, melyek az önkormányzati autonómia alappilléreiként funkcionálnak. Nem hagyható figyelmen kívül ugyanakkor azon kritérium sem, hogy a szervezet és működés helyi viszonyoknak megfelelő szabályozása nem jelent minden korláttól mentes felhatalmazást a testületek számára; az mind az Alkotmány, mind az Ötv. vonatkozó passzusai alapján csupán a törvény keretei között gyakorolható jogosultság. E törvényszabta korlátozás természetesen nem véletlen, lehetőségét ésszerű indokok támasztják alá. Az önkormányzatok ugyanis a társadalmi-gazdasági élet alapvető tényezői: nemcsak a közhatalom gyakorlói, hanem tulajdonosként eljárva például a polgári jogi forgalom fontos szereplői is, s így a nevében eljáró és hatáskörrel rendelkező tisztségviselők és létrehozható szervtípusok meghatározásának garanciális jelentősége van. Épp ezért a törvényhozó magából az Alkotmányból nyeri felhatalmazását arra, hogy az önkormányzatok szervezeti kereteinek megállapításával ezen alapjogot korlátozza. Ilyen kereteket állapít meg számos kógens rendelkezésével elsősorban maga az Ötv., azonban a taláros testület egyik határozatában arra is rámutatott, hogy nem kizárt, hogy más – akár egyszerű szótöbbséggel elfogadott – törvény is korlátozza az önkormányzatok ezen szabadságát. Miként azonban az autonómiának korlátot szabhatnak a törvények, a törvényhozónak is korlátot szab az autonómia. A törvényhozó döntési szabadsága ugyanis nem terjed odáig, hogy olyan törvényi szabályozást alkosson, mely „*a szervezetalakításhoz való jog lényeges tartalmát korlátozza, az önkormányzati jog tartalmának kiüresedéséhez, annak tényleges elvonásához vezet, kizárja azt, hogy az önkormányzat önálló felelősséggel döntsön a saját szervezetének kérdéseiben*”, a feladatok ellátásához szükséges és arra alkalmas szervezet létrehozásához tehát biztosítani köteles az önálló mozgásteret.

Az önálló mozgáster tehát nem határtalan, mégis igen széleskörű, hiszen az azt leginkább behatároló Ötv. is csak a legfontosabb, legalapvetőbb szabályokat állapítja meg. Ennek oka elsősorban az, hogy ugyan az önkormányzatok egyenrangúak és jogaik is egyenlők, sajátosságaikat olyan egyedi tényezők – helyi adottságok, vállalt feladatok, stb. – befolyásolják, melyek mind-mind indokát adják a szervezet és működés szabályozása helyi viszonyokkal történő megfeleltetésének, szinkronba hozatalának. Erre tehát minden lehetőség adott: számos tekintetben nincs Ötv-beli kógens rendelkezés, de ahol van, azok egy részénél is adott a helyi szabályozással történő eltérés lehetősége.

Az említett jogi alapok mellett mind az Ötv., mind egyéb – különböző szintű – jogszabályok tartalmaznak olyan jogszabályhelyeket, melyek utalnak a szervezeti és működési szabályzatra, s annak tartalmát jócskán meghatározva bizonyos kérdéskörök SZMSZ-ben történő szabályozását rendelik el. Így – a teljesség igénye nélkül:

- az SZMSZ-ben kell rögzíteni, mely társadalmi szervezetek képviselőit illeti meg tevékenységi körében a tanácskozási jog [Ötv. 8. § (5) bekezdés];
- az SZMSZ-ben kell szabályozni a képviselő-testületi ülések számát [Ötv. 12. § (1) bekezdés];
- az SZMSZ-ben bővíthető azon ügyek köre, melyek tekintetében a döntés minősített többséget igényel [Ötv. 15. § (1) bekezdés];
- az SZMSZ-ben kell rögzíteni a rendeletek kihirdetésének helyben szokásos módját [Ötv. 16. § (2) bekezdés, Jat. 14. § (3) bekezdés];
- az SZMSZ-ben rögzíthető a településrészi önkormányzat létrehozása [Ötv. 28. § (1) bekezdés];
- az SZMSZ-ben kell szabályozni a képviselő-testület összehívásának, vezetésének módját a polgármesteri és alpolgármesteri tisztség egyidejű betöltöttségére, illetve tartós akadályoztatásuk esetére, [Ötv. 31. §],
- az SZMSZ-ben kell meghatározni azt a bizottságot, amely összeférhetetlenségi ügyekkel foglalkozik [a helyi önkormányzati képviselők jogállásának egyes kérdéseiről szóló 2000. évi XCVI. törvény 9. § (2) bekezdés];
- az SZMSZ-ben kell meghatározni azt a bizottságot, mely a száznál több lakosú településeken a foglalkoztatási jogviszonyban álló polgármester illetményének emelésére javaslatot tesz [A polgármesteri tisztség ellátásának egyes kérdéseiről és az önkormányzati képviselők tiszteletdíjáról szóló 1994. évi LXIV. törvény 3. § (4) bekezdés];
- az SZMSZ-ben szabályozandó annak módja, hogy miként segíti a polgármesteri hivatal a helyi kisebbségi önkormányzatok munkáját [a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló 1993. évi LXXVII. törvény 27. § (1) bekezdés];
- az SZMSZ-ben köteles rendelkezni valamennyi önkormányzat az önkormányzati rendelet előkészítésének, a rendelet-tervezet társadalmi vitájának, továbbá a rendelet megalkotásának szabályairól [a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény 42. §];
- az SZMSZ-ben foglaltak szerint kell kikérnie a polgármesternek a bizottságok véleményét a koncepció összeállításakor, s szintén itt szabályozandó a költségvetési rendelet bizottságok elé terjesztése [az államháztartás működési rendjéről szóló 292/2009. (XII. 19.) Kormányrendelet 35. § (3) bekezdés, 36. § (3) bekezdés];
- az SZMSZ-ben határozható meg a közterület-felügyelet szervezeti formája [a közterület-felügyeletről szóló 1999. évi LXIII. törvény 1. § (7) bekezdés].

Budaörs Város Önkormányzat Képviselő-testülete 39/2003. (XI. 10.) ÖKT rendeletével alkotta meg szervezeti és működési szabályzatát.

A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény módosításáról szóló 1994. évi LXIII. törvény 62. § (5) bekezdése az alábbiak szerint rendelkezik:

„A képviselő-testületek az alakuló ülésüket követő fél éven belül felülvizsgálják, megalkotják a szervezeti és működési szabályzatukat.”

A feladat végrehajtását két lépcsőben célszerű elvégezni. Az első lépcsőben, záros határidőn belül (az Ügyrendi Bizottság megtárgyalását követően a Képviselő-testület soron következő ülésére) megtörténhet az SZMSZ azon szabályainak módosítása, melynek tartalmát a jogszabályok rendelkezései és az alakuló ülésen meghozott döntések egyértelműen megkötik (pl. Képviselő-testület

létszáma, ebből levezethetően a minősített többségű döntéshez szükséges szavazatszám, a bizottságok megnevezése és létszáma). Ezt követően kerülhet sor második lépcsőként az érdemi felülvizsgálatra, és annak eredményeképp hat hónapos határidőn belül a szükségesnek tartott módosítások rendeleten történő átvezetésére.

Fentiekre tekintettel az alábbi határozati javaslatot terjesztem a T. Képviselő-testület elé:

Határozati javaslat a Képviselő-testület részére:

Budaörs Város Önkormányzat Képviselő-testülete

1.) felkéri a jegyzőt, hogy Budaörs Város Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 39/2003. (XI. 10.) ÖKT rendeletnek a Képviselő-testület létszámával kapcsolatos jogszabályváltozásoknak és az alakuló ülésen meghozott döntéseknek megfelelő módosítását terjessze elő a Képviselő-testület soron következő ülésére;

2.) felkéri a polgármestert, hogy a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény módosításáról szóló 1994. évi LXIII. törvény 62. § (5) bekezdésének megfelelően gondoskodjon Budaörs Város Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 39/2003. (XI. 10.) ÖKT rendeletet átfogó felülvizsgálatáról, s a felülvizsgálat eredményének megfelelő módosítást terjessze a Képviselő-testület elé.

A határozathozatalhoz az SZMSZ 31. § (4) bekezdése alapján **egyszerű többség**, az Ötv. 12. § (6) bekezdése alapján **nyílt szavazás** szükséges.

Határidő:	1. pont: a Képviselő-testület soron következő ülése
	2. pont: 6 hónap
Felelős:	1. pont: jegyző
	2. pont: polgármester
Végrehajtást végzi:	Jegyzői Iroda

Budaörs, 2010. október 7.

.....
dr. Bocsi István
jegyző

Előterjesztést készítette/Törvényességi felügyelet:
Jegyzői Iroda/dr. Tasnádi Ferenc:

Látta:
Polgármesteri Kabinet: